Debreczen, 1893. XX. évfolyam 54. sz. Szombat, Márczius 4.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr, egy hóra 1 forint.
Megjelenik mindennap. vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos: „Csokonai" nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchényi-utcza, Medgyesi-ház, 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchényi-utcza 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámitás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Meghivás.

Debreczen város II-ik választó-kerületének szabadelvüpárti választó polgárait tisztelettel felkérem, hogy f. évi *márczius 5-én, vasárnap délelőtt a Bika-szálloda* kisebbik éttermében tartandó **utczai pártgyülésre** és pedig a Hatvan-utczai választók 10 órakor, a Piacz-utczaiak pedig 11 órakor, megalakulás czéljából megjelenni szíveskedjenek.

Debreczen, 1893. márczius 1.

Komlóssy Dezső,
II-ik vál. kerületi elnök.

A gazdák naiv óhajtásai.

Budapest, márczius 3.

(T.) Az megint bizonyos, hogy a kormánytól sehol nem követelnek annyit, mint Magyarországban és sehol nem panaszolják ugy föl az adót mint Magyarországban. Ezek a követelések most a földmüvelési miniszter költségvetésének tárgyalása alatt egész a naivitásig mentek, mert azt követelni a kormánytól, hogy szőlő ültetésre ingyen pénzt adjon, amitől nem fizet kamatot az illető, az már egy kissé naivság. Némileg talán naivság még az is, hogy a gazdák hitelét a kormány emelje. Mert hiszen ez mindig a körülményektől függött és azoktól fog függeni mindig, habár tény is, hogy a gazda hitele a kereskedő hitelével arányban nem áll. Egy kereskedő ha csak kissé élelmes, aránylag roppant hitelre tud szert tenni, mikor aztán megbukik, magával ránczigál egy tuczat embert, ami gazdánál ritka eset, sőt majdnem ki van zárva, s annyi bizonyos, hogy a gazda egyéni hitele) nem mindig áll arányban megbizhatóságával avagy élelmességével.

De hát mit tehet e tekintetben a kormány? Azt hisszük, hogy semmit. Még azoktól a sokat emlegetett szövetkezetektől is csak keveset lehet várni, mert a dolog természete hozza magával, hogy ahol a teher oly nyiltan áttekinthető, mint a gazdánál, amint egyszer a szokásos felreérték magasságát meghaladta, a személyes hitel is abban az arányban csökken. Mert hát elvégre is a birtok az alap s a gazda csakis abból várhat mindent, de meg a hitelező is.

Ha a birtok értéke növekedik? A hitel is növekedik. Hogy az a hitel a birtok teljes értékét nem érheti el, az megint a körülményekben keresendő, mert azt nem lehet tudni soha, hogy az a birtok mily áron kelhet el, ha árverésre kerül a sor. Olykor nagyon magasan, máskor nagyon alacsonyan. Mert daczára, hogy a birtok becse nagyban emelkedett, a forgalom még sem az, ami egyéb áruczikkeknél, amelyek piaczra vihetők és szállithatók, itt a teljes értéket egész bizonyossággal meghatározni nem lehet.

Egyet azonban konstatálnunk kell, s ez az, hogy a pénzintézetek a szőlőtelepitést nem méltányolják kellően, de ha az okokat kutatjuk, itt is megtaláljuk a dolog nyitját, mert hát elébb utóbb, de az ami még nincs, ami csak lesz, az nem képezhet oly biztositékot, mint ami már meg van. A szőlővel betelepitett földterület még csak egy kérdés jel. — Lehet belőle szőlő, de nem is. Ot, hat, hét évig kell azt ápolni, müvelni, hogy jövedelmet, meghatározható értéket képviseljen, eddig nem alap, csak föltevés.

Igaz, hogy a kész szőlő, kivált a legujabb rendszer szerint ültetve és müvelve, mert nagy jövedelmet ád, nagy értéket is képvisel, bár, ha nem örökké is, mert, ha néhány évtized mulva a pusztulás helyrepótoltatik, a mai becsérték nagy aránya is alább száll, de néhány évtizedig igen is, nem is az itt a bökkenő, hanem az, hogy a hitelre éppen addig van leginkább szükség, amig a termés ideje be nem áll, tehát, amig a szőlő nem biztos érték.

Amig a pénzintézet nem tudhatja, lesz-e abból a telepitésből termő szőlő, nem fog-e elhanyagoltatni, nem léphetnek-e közbe oly körülmények melyek a teljes kivitelt meggátolják? És igy végtelen nehéz valami, olyan moduszt kitalálni, hogy a kölcsön a telepitésre adassék, ha egyéb biztositék, mint a telepitendő szőlő, nincs.

Remélhető azonban, hogy a körülmények logikai fejlődése itt is meghozza majd a kivánt segélyt. Aminthogy a földhitel sokkal nagyobb és a pénz sokkal olcsóbb lett, a szőlőtelepitést illetőleg is fejlődni fog a dolog, de kell is, különben a pusztulás nem lesz helyrepótolva soha. Ámde hogy a kormány adjon ingyen pént? Azt alig ha megéri földi ember.

Mai számunk 10 oldalra terjed.

— **A püspöki konferenczián** végleges szövegben beterjesztették a pápához, a királyhoz és a kormányhoz intézendő memorándumokat a napirenden levő egyházpolitikai kérdésekről. A püspöki kar tagjai véglegesen elfogadták a memorandumok szövegét és azt nyomban alá is irták. A memorandumokat a herczegprimás fogja eljuttatni rendeltetésük helyére. Következett a kongrua és autonómia ügye, melyeket azonban — a püspöki kar tagjai nem találtak még teljesen elkészitve, miért ujból kiadták a bizottmányoknak tanulmányozás végett és ezzel a két kérdéssel csak a jövő konferencziákon foglalkoznak. Ezzel a négy napig tartó tanácskozmány berekesztetett.

— **Belföldi hirek.** (Szétzüllő függetlenségi párt.) Budapestről egyik vidéki lapnak irják, hogy a függetlenségi párt szétbomlása teljes, a kebelben duló általános meghasonás miatt, bár — több mint bizonyos — a nagyvilág előtt ezen biztos forrásból meritett hir el fog en tiltakozni fog a párt hivatalos enunciácziója. Tény, hogy Eötvös és Polónyi „összevesztek csunyául" s többé kibékithetetlenül. — (A Barossszobor) czéljaira az elmult héten 1923 frt 10 kr gyült be s igy a mult héten kimutatott 40,009 frt 26 krral együtt a leszámitoló és pénzváltó banknál 41,932 frt 36 kr gyümölcsözik. — (A kereskedelmi akadémiák országos kongresszusának) elnökévé Matlekovics Sándort, valóságos belső titkos tanácsost, a kereskedelmi minisztérium nyugalmazott államtitkárát kéri fel. — (Pánszláv gyülés.) Boor Károly dr. és Derér József ügyvédek Morva-Szt.-Jánoson pánszláv gyülést hirdettek az alatt az ürügy alatt, hogy a polgári házasság kérdését megvitatják. Az alispán utasitást adott a gyülés legszigorubb ellenőrzésére.

— **Külföldi hirek** (A német császár) szeptember közege táján találkozik kirá'yunkkal, a honnan a két uralkodó együtt megy a gyakorlatokra. A hadgyakorlatok befejezése után a császár még néhány napig, szeptember 23-ig lesz vendége királyunknak, a ki aztán Insbruckba utazik; akkor leplezik le Hofer András szobrát az Izel hegyén. (Romania fegyverkezik.) A román kormány százezer fegyvert rendelt meg a steyeri fegyvergyárban. — (A németkatonai törvényjavaslat) mint Berlinből sürgönyözik, már husvét és pünkösd közt törvény erőre emelkedik. — (Panamabotrány.) A kihallgatási jegyzőkönyvek közététele igen élessé tette a Panama ügyben a diskus-ziót. Clémenceau a Justice-ben hamisitással vádolja a Figarót és megtámadja Magnardot, czélzást tévén arra, hogy ö is bele volt keveredve a Panama-ügyben. Az Intransigeant szerint Floquet a Panama pénzekből eredt 300,000 frankot a Páris és Radical szerkesztőjének juttatta. A képviselőház ülésén Bourgeios igazságügyi miniszter kijelentette, hogy nem tudja, hogyan kerültek a Figaróban közzétett iratok a nevezett laphoz. A miniszter közölte, hogy a biróság a törvénynek megfelelően felelősségre fogja vonni a Figarót. — (Német-orosz kereske-

delmi szerződés) értesült körökben biztosra veszik, hogy a kereskedelmi szerződés Németországgal létre jön, de lehet hogy a dolog sokáig huzódik. — (Szerb választások.) A választási agitáczió az egész országban igen élénk A választási küzdelemmel tárgyilagosan szembeálló haladópártban a kormány esélyeit kedvezőbbnek mondják. A radikálisok választásai vajmi gyöngék. Még maguk sem számitanak többre, mint a szavazatok 30 százalékára. — (Az angol királyné Olaszországban.) Az aostai herczeg azt a megbizást kapta, hogy az angol királynét arra kérje, hogy Firenzébe utazása alkalmával látogassa meg az olasz királyi párt Rómában, mely azután ezen látogatást Firenzében viszonozná. — (Tüntetés Gladstone ellen.) Belfasban tegnap nagy tüntetés volt, a melyben Gladstone és Morley képeit elégették. Később gyülés volt az Ulster teremben, a mely határozatában kimondotta, hogy a royalisták nem fognak engedelmeskedni a dublini parlamentnek és nem fognak adót fizetni. — (A bécsi követ) közelebb visszalép s lord Reay, eddig főmeghatalmazott Bombayban, lép helyére.

Arvaház.

Debreczen, márczius 4.

Habár előzőleg az volt a szándékom, hogy az árvaház létesitésére vonatkozó nézeteimet — mint különben is inditványozó — akkor terjesztem elő, midőn az e tárgyban közgyülésileg megválasztott bizottság ülését megtartandja, de mert tudomásomra jutott, hogy intentióm felől — hihetőleg jóakaróim — téves magyarázatot adnak, egyfelől a tervezett árvaház létesitése érdekében, másfelől önmagam iránt is kötelességem nézeemet nagyjában körvonalozni.

En a multakra nem akarok visszatérni, nem akarom birálat tárgyává tenni, hogy Ő felsége Mária Terézia királyné az egészben protestáns város által hadviselési czélokra felajánlott összeget, mi okon ajándékozta kizárólag r. cath. árvaházra, sőt — mint sokan teszik — arra sem terjeszkedem ki, hogy r. cath. polgártársaink részéről helyes vagy méltányos volt-é ragaszkodni az árvatartó pénztár felosztásához, mely egyedül protestánsok pénzéből keletkezett, nem akarok pedig azért, mert az én véleményem szerint ezek bevégzett tények, melyeket megváltoztatni többé nem lehet.

A multakat hagyjuk, boritsuk rájok a feledés fátyolát, s számoljunk egyedül a jelennel.

Midőn egy árvaház létesitésére inditványomat megtettem, kétségtelenül szemeim előtt egy protestáns árvaház lebegett, másképen nem is gondolkozhattam, a r. katholikusok elvivén az árvatartó pénztár fele részét, méltán várhatjuk meg tőlük, hogy a magok árváiról ők gondoskodjanak, nem is tételezem fel róluk hogy miután kezükben van, s kezelésük alatt áll, egy árvatartó pénztár a szükséges épületekkel együtt, a terhet mégcsak részben is a város nyakába akarnák háritani. Ez méltó megbotránkozásra nyujtana alkalmat, s a kezelést illetőleg a városi hatóság beavatkozását vonná maga után, mely kétségtelenül mind két félre nézve kellemetlen lenne.

Inditványom megtétele alkalmával tudásával birtam annak is, hogy a ref. egyház — habár hajdan mereven visszautasitotta is az árvatartó pénztár fele részének átvételét — most kéri, s kérni fogja annak át adását, kétségtelenül azért, hogy a czélt létesitse, csakhogy nekem a czél kivitelére voltak és vannak aggodalmaim, s egyik felől ez is vezetett inditványom megtételére.

Ugyan is az illető egyház intéző férfiai nem csináltak belőle titkot — nem is volt rá szükség — hogy a város 6 paróchiális testületre osztatván, a könnyebb kezelhetés, s könnyebb felügyelhetés tekintetéből 6 árva ház felállitása czéloztatott.

Ezt igy elméletileg szépnek tartom, hanem a czélt tekintve, kivihetetlennek, s itt tárul elébem hitfelekezetem mellett, városom érdeke is.

Mert mi a protestáns árvaház felállitásával a czél? Az, hogy minden protestáns árva (mind a két prot. felekezetet értve) árvaságra jutásától fogva, tekintet nélkül a korra 10 vagy 12 éves koráig, gondoztassék, ruháztassék, tanittassék, szóval internátusban helyeztessék el.

Tegyünk egy kis számitást; ha a ref. egyház 6 árva házat felállit — reményem a leány gyermekeket a fiuktól elkülönitve — ezen 6 helyiség megvételére s felépitésére leg kisebb számitással 120,000 frtot veszen igénybe; már most ha az évi kiadásoknál felszámitjuk, az igazgatók, vagy felügyelők, cselédek fizetését, s azon többi kiadásokat, melyeket egy ilyen intézet von maga után, s hozzá adjuk az árvák fentartási költségéhez, nem tulozok, ha azt állitom, hogy ilyen hat féle rezsi mellett egy árvának eltartása 100 frtba kerül, tehát 100 árva kerülne 10,000 frtba. Azt hiszem — bár nem tudom, hogy e czélra mily pénzerővel rendelkezik az egyház, — a mostani kamat láb mellett is nagyon feleméstené a rendelkezés alatt álló tőke jövédelmét. De hát a többi árvával mi történnék? Ki fogja megmenteni azon kis árvákat, kiknek még dajka szükséges, ki fog gondoskodni a nagyobbakról? vagy ezek szélnek bocsájtandók? Mert ha a várostól átvétetnék a tőke nagyon természetes, hogy az egész terhet is át kell vállalnia.

A sok árva közül melyik lesz az a 100 boldog árva, ki felfog vétetni? vagy már itt kezdődnék a protectió?

Mind ezek megfordultak előttem, mi előtt inditványomat megtettem vólna, s azon eredményre jutottam, hogy ez a város által nagyobb területre épitendő árvaházzal óldható meg; nagyobb területen azért, hogy ott a nagyobb árvák munkára szoktattatván, konyhakertészettel a kiadások kevesbbittessenek.

A városnak magának is sok gondot, s bizonyára nagy költséget okozna ennek előállitása, s fenntartása, de azt hiszem, a ref. egyházzal karöltve, még is inkább létesithető, — mint egyedül az egyház által.

Ezen ügy financzirozását illetőleg véleményemet ott fogom előadni hol éppen szükséges lesz rá, mert ez, még ez idő szerint nem a nyilvánosság elé való.

En készen voltam, azon akadályokra, — melyek olyan helyről gördittetnek utamba, honnan inkább az elősegitést a közremüködést kelle várnunk; de hát a férfiak élete küzde-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

TARKA BOKRÉTÁBÓL.

Magyar kiállitás 1895-ben.

Ám hivjátok ide az egész világot,
Hadd lásson olyat is, a mit még nem látott;
Ez az, hogy egy kis nép foglaljon uj hazát,
S ezt ne csak fenntartsa egy évezreden át,
De hogy e szép haza vész és vihar között
Nem gyengült, nem fogyott, de megerősödött.

Szem és villám.

Szemed sötétiből
A villám-pillanat,
Mint ég sebes tüze
Szivek mélyébe hat.

De mig a bosszus ég,
Villámival megöl,
Szemed sugáriból
A szivbe üdv ömöl.

A boldogság talizmánja.

(Az „Ezeregy éj“-ből.)

„Szultán szerencsés csak ugy lesz, ha felveszi
Egy boldog embernek az ingét magára.“
Keresnek hát hévvel népmilliók között,
Mig rátalálnak a boldogság fiára
Szerelmes ifju ez, ki boldog teljesen,
De annyira szegény, hogy nincs még inge sem

Csalonyai.

Asszonyi szív.

— Irta: Lovász János. —

— Mi történt Anette? Hogy került a szobámba? kérdeztem csodálkozással, miközben kardomat lekapcsoltam oldalamról.

Sirva válaszolt.

— Bánt minden a világon! Az anyám, az apám, a sors és az a vén majom.

— Kiről beszél?

— Jöjjön, üljön mellém. Bizom önben, hogy a mit most hall, soha nem árulja el senkinek.

— Köszönöm — suttogtam és Anetta mellé telepedtem, a ki szemlesütve ült egy karosszéken.

— Szüleim szinházba mentek kezdte Anette. Én fejfájást szinlelve itthon maradtam. Beszélni akartam önnel, mielőtt komolyabb dolog történnék velem, de ugy félek beszélni, ugy pirulok ha elgondolom, hogy most tulajdonképpen az ön szobájában vagyok.

— Legyen nyugodt kisasszony — válaszoltam reszkető hangon és bátoritólag szoritottam meg forró kis kezét, melyet vonakodás enélkül hagyott az enyémben.

— Ön boldogtalanságot hozott e házba! — beszélt tovább Anett, ha nem jön, azóta talán már boldog vagyok. Egy vén ember rám vetette a szemét. Egy év óta kerülget, üldöz és pénzével elvakította szüleimet. Megkérte a kezem és oda igértek. Szegények vagyunk, hisz láthatja. Hiába szabadkoztam, sirtam, a dolog elvégeztetett s nekem meg kell hajolnom. Már készülünk a jegyváltásra.

Vőlegényem ma reggel elutazott, hogy beszerezzen holmi nászajándékot, de én nem szeretem, utálom, megvetem és gyülölöm!..

Heves zokogás szakitotta félbe a leány beszédét. Mellettem ült, éreztem a mint válla az enyémhez hajlik a finom hajának néhány szála érintette arczomat. Egető borzongás futott át rajtam s karommal átölelve, gyöngéden szoritottam magamhoz.

— Nem, nem; az Istenért, könyörüljön rajtam! Szabaditson meg ettől az embertől, a ki boldogtalanná akar tenni. Ön katona, titoktartó s nem fog visszaélni egy leány bizalmával. Különben kötelessége is mindent megtenni, mert mindennek csakis ön az oka...

— Hogyan? De hisz én erről...

— Nem tudott semmit, mert eltitkoltam. De végre rászántam magam. Nem szeretem ezt az embert s nem leszek a felesége, mert én...

Elnémult és ismét csak a zokogása volt hallható. Bánatosan sóhajtott és mint egy kis gerlemadár simult hozzám.

— Anette! édesem... bizzék bennem:

— Ön az oka mindennek! Mióta itt van,

lem, s egy ügyért, s egy nemes eszméért, s ezen nemes eszme megtestesitéséért küzdeni élvezetes.

Szabó József.

Irodalom — müvészet.

* **Akadémai tagválasztások.** Az akadémiában jelenleg 9 rendes, 24 levelező és 2 tiszteleti tagsági hely üres és az ajánlások ideje tegnap járt le. A tagok ajánlottainak száma nagy, s az alosztályok a hivatalos jelölésekkel e hó második feléig elkészülnek. A rostában maradt jelöltek sorsát a nagygyülésen döntik el.

* **A történelmi társulat** közelebbi ülésén Nagy Lajos felolvasta a milleniumi bizottság jelentését, melynek elfogadása mellett határozatba ment, hogy Zichy Jenő gróf által alkalmi müre felajánlott 100 körmöczi arany pályadijat oly müre tüzik ki, a mely a honfoglalásnak Géza fejedelem koráig terjedő történetét adja tudományos alapon, de élvezhető, népszerü nyelven. Pauler Gyula azt inditványozta, hogy kérje fel Thaly Kálmánt őseink hadviselése módjának megirására, ugy hogy munkáját a milleniumig készitse el; Thaly azonban a megbizást nagy elfoglaltsága miatt nem hajlandó elfogadni. Végül Borovszky Samu kérte a társaságot, hogy adjon impulzust a törvényhatóságoknak arra, hogyan ünnepeljék a milleniumot. A társulat képviselője fog ez ügyben a kiállitási bizottságban felszólalni.

Vegyes hirek.

* **Királyunk a királynénál.** Királyunk Ő Felsége a svájci Territetben időzik felséges nejével együtt. A swajczi lapok azt irják, hogy a király utazásának csakis az a czélja, hogy a királynét meglátogassa és nevetségesek egyes angol lapoknak ama közleményei, melyek az utazást politikai jelentőségünek mondják. Természetes hogy a királyi látogatás abban az országban, mely nagyon ritkán lát koronás főket, mindenféle alaptalan kombinációkra ad okot. Nemcsak az itt időző osztrákok és magyarok, de a svájcziak is benső örömmel látják, hogy a királyné teljesen jól érzi magát és hogy a genfi tó partján való tartózkodás igen jól esik neki. Csak látni kell a királyné derült arcát, élénkségét és barátságos modorát, hogy mindenki nyomban meggyőződjék teljes jólétéről. A király senkit sem fogad; azoknak, a kik kihallgatást kérnek, megköszöni figyelmüket és azt izeni nekik, hogy üdülni jött Territetbe. A Grand Hotel nagytermét étteremmé alakitották át; itt szokott ebédelni és vacsorázni a király.

* **Apáczák a polgári házasságban.** Az agitáczió, mely a polgári házasság ellen folyik, most már az apáczazárdákba is behara pódzott. Nagy-Becskereken a lehető legkellemesebb érzést kelt, hogy az ottani apáczák beleurtják magukat az egyházpolitikai agitációba és igazi fanatikus gyülölettől lihegő, fulmináns előadásokat tartanak serdülő leánynövendékeiknek a polgári házasság ellen. Eltekintve attól, hogy talán nem egészen helyes serdülő leánykák előtt olyan témákat fejtegetni, a melyeket, ha tovább nem, de legalább addig szüzies homályban kellene tartani előttük, mig az első hosszu ruhát meg nem kapják, de az örök fogadalmat letett kegyes nővéreknek már csak azért sem lenne szabad a házassággal foglalkozni mert az olyan dolog, a melyhez már csakugyan nem értenek. A szülők erélyes lépéseket szándékoznak tenni a megy és püspöknél, hogy a házasság kédésének tárgyalását legalább az apáczáklastromban tiltsa meg.

* **Árviz Mohácson** Mohácsnál a Duna rohamosan árad — ugy, hogy a katasztrófa majdnem kikerülhetetlen. A lakosság erősen védekezik. A part mellett fekvő házakból a lakosság már kiburczolkodott. A viz két óránkint hat czentimétert árad. A vészharangot megkongatták. A házak a part mellett mind viz alatt állanak. Az egész lakosság menekülésre gondol.

* **Udvari kisértetek.** Az „Indépendance Belge“ kopenhágai levelezője különösen hangzó történetet mond el, a melyet a következőkben reprédukálunk; „Már régóta nem titok — irja a levelező — hogy a stokholmi királyi palotában kisértetek járnak. Sok évvel ezelőtt tudták ezt már és ugy akartak segiteni a dolgon, hogy a palotának egy oldalszárnyát, a hol a szellemek kisértettek, lorombolták. Ámde ez mitsem használt, mert az ujonnan emelt épületben a kisértetek csakugy megjelennek és rémitgetik a királyi ház tagjait. Egy hónappal ezelőtt a dán trónököspár Stockholmban időzött és a palotában vett szállást. Már az első éjjel rendkivüli eset történt. Egy kamarást láthatatlan kezek kiemeltek ágyából és odaültették a szobában lévő asztal kellő közepére. Másnap János főhorczeg azt kérdezte a megrémült kamarástól, hogy nem hallott-e szobájában azt a lármát, a melyet valószinüleg valamelyik ügyetlen cseléd okozott. Aznap este, a mikor a kamarással történt meg ez a dolog, Lujza herczegasszony szobájában ült és irt. Előtte több gyertya égett, a melyek közül kettőt egy hirtelen előtünt kisértet eloltott és azután, mintha mi sem történt volna, a herczegasszonyt élesen szemügyre vette. A herczegasszony, a ki különben is bátorságáról ismeretes, nem ijedt meg. Vissza „fixirozta“ hivatlan vendégét, a mire az sietve eltávozott és a folyosón eltünt. — De még csudálatosabb esetek is fordultak elő. Keresztély herczeg, a trónörökös legidősebb fia, egy sötét szobából akart valamit kihozni, de már néhány percz mulva sápadtan és reszketve jött vissza és elmondta, hogy a szoba tele van kisérleties alakokkal, a kik nem engedték bemenni. Egy nappal elutazása előtt a dán trónörökös Gusztáv svéd herczeggel whistezett. A svéd herczeg egyszerre csak rémülten kiáltotta, hogy a háta mögött egy óriási termetü ember van, a ki a kártyáiba néz. Mire a dán trónörökös odatekintett, a kisértet már nem volt volt.“ A legkülönösebb a dologban az hogy a dán és a svéd királyi család tagjai valamennyien hisznek ebben a kisértetmesében, legalább az „Indépendance Belge“ tudósitója ezt állitja.

* **Az ujgradiskdi dráma.** Szinte hihetetlen bünkrónika az, melyről a „Pesti Napló“-t értesitik Ujgradiskáról. Egy fiatal leány, alig tizenhat éves, megszereti az apja birtokán az egyik ostoros legényt Az apa aktiv honvéd tiszt, előkelő uriember. A leány dekadens társadalom virága, s gyerekszivvel, gyerekészszel imádja a nyers egészséges, finomulás által meg nem romlott erő előtt és szenvedélyes szerelemmel borul a béreslegény keblére. A szerelmi viszonynak következménye van, s a szenvedélyben növé ért gyermekleány anyává lesz. Hogy a leányt megmentsék a társaság előtt, a leány és büntársa az anya a csecsemöt a Szávába dobják. A gyilkosság kitudódik, s megkezdődik a tragádia utolsó felvonása. A rendőrség a gyermekgyilkosokat letartóztatja s átszolgáltatja őket a törvényszéknek.

* **A pécsi tömeges párbajrahivás** oka az, hogy Feiler Mihály, a Pécs szerkesztője, sértő czikket irt a Pécsi Napló czimü napilap ellen. Ma már a tizedik kihivást kapta Feiler. A felek segedei ma este abban állapodtak meg, hogy valamennyi kihivó helyett Kéry Gyula, a Pécsi Napló segédszerkesztője viv meg az el lenféllel.

* **Ritka fémek árai.** Rendesen azt hisszük, hogy a tiszta aranynak, a miből egy kilogram körülbelől 3000 koronába kerül, a legmagasabb ára van a ritka és nemes fémek között Ez azonban tévedés. Vannak a természetben ritkán található fémek, melyek sokkal drágábbak Az iridium, a mit a platinabányákban találnak, a legolcsóbb a ritka fémek közt; de mégis drágább, mint az arany, mert ebből egy kilónak az ára 3500 korona. Ez szürkés fehér, mint az acél s onnan ered a neve, mert czhlor-vegyületekkel a szivárvány szineit mutatja. Az 1803-ban Wolaston által felfedezett palladium, a mit majd a plantinával, majd Brazilia aranybányáiban apró szemek alakjában találnak, 4000 koronáért kapható kilónként. Az osmiumnak, a mi szintén a platinával fordul elő s a mit szintén 1803-ban fedeztek fel, kékes fehér szine van s az ára 5000 korona. A Claus által 1843 ban felfedezett ruthenium, a mi nagyon hasonlit az iridiumhoz, de rendkivül kemény és törékeny ma 12,000 koronát ér kilónként. A vanadin, a mit Sefström 1830-ban néhány svéd vasérczben talált, ezüstfehér fém erős fénynyel ennek az ára 15,000 korona, mig a szürke rhodiumból 16,000 korona egy kiló. Az yttrium, a mit Ytterby skándináviai találó helye után neveztek el, nagyon ritka fém és ez oknál fogva kilónként 18,000 koronánál is többe kerül. Az ezüstfehér, az igen szivós lithiumból, a mit Davy és Bunsen fedeztek fel és a mi valamennyi szilárd test közt a legkönyebb, egy kilót 20,000 koronával fizetnek; mig a fehér, légálló beryttium vagy glycium, a mi könnyen kovácsolható és hengerezhető s kisebb hőmérséknél olvad, mint az ezüst, állitólag 26,000 koronát ér kilónként.

---

nem gondolok másra . . . nem látok egyebet, csak azt, hogy . . . szeretem . . . szeretem önt . . .

Remegő karjaival átölelt ajkával kereste az enyémet s utolsó szavai már egy forró csók édességébe fultak bele.

Lázas bódultság kábitotta el fejemet, agyvelőm égett és a félhomályban látni véltem e kedves leányka elszánt arczvonásait. Ujra, meg ujra csókolgattam szőke fürtös fejét, homlokát s fülébe a szerelem, — a mámoritó boldogság hangján suttogtam. Nem gondoltam egyébbel, csak egy sokat igérő, régen áhitott vágy megtestesülésével s mig haláltékomon majdnem felpattantak az erek, ajkam kiszáradt s szivem dobogása a fejemben lüktetett . .

Ah barátom, ifjukori bolondság! — szakitotta félbe beszédét Dundi kapitány s mosolyogva nézett reám, vajjon megtette-e hatást? Kis várva tovább beszélt:

— A leány végre ijedten ugrott fel karjaim közül. Hevesen zokogott és távozni akart. Elébe állottam és igy szóltam:

— Holnap szabadságot kérek. Akar-e velem jönni?

Kaczagva ugrott a nyakamba.

— Igen, igen ugy meg leszek mentve attól az utálatostól!

. . . A tervet kifőztük s Anette félig nyilt ajtómon lábujhegyen futott át lakásába.

Másnap reggel megkaptam a szabadságot kapitányomtól s délután két órakor már vonaton ültünk. Én és Anette.

Bécsbe érkeztünk, régi legény szobámba, jól elrejtett helyre. Hat napig éltünk egymásért A hatodik nap estéjén, a mint hazatértem, levélket találtam az asztalon, melyben Anette tudósit, hogy a hat órai vonattal haza utazott En pár nap mulva követtem őt.

Hogyan és mikor készitett el mindenféle dolgot ez a kedves kis leány, sohasem tudtam meg, csakhogy néhány nap mulva én is hivatalos voltam az eljegyzési ünnepélyre, melyben Anette, a szőke kis Anette egész átszellemült arczczal cserélt gyürüt egy ötven év körüli poczakos uri emberrel.

Mikor kezet fogtam vele, hogy boldogságot kivánjak eljegyzéséhez, halk hangon azt kérdeztem tőle:

— Szeret még drága Anettem?

— Oh kedves barátom már késő! — mondta kaczér tettetéssel. Most már az öreget szeretem, mert ugy látom, hogy el lehet vele bánni!

— Jöjjön öregem, igyunk a hadnagy ur egészségére!

Összecsördültek a poharak s ez alatt én azon gondolkoztam, hogy vajjon miből lehet alkotva az Anette szive? S mikor éjfél után visszavonultam szobámba, mosolyogva mondogattam magamban:

— Asszonyi sziv! Asszonyi sziv!

A Davy által 1809-ban felfedezett Strontium a melyik halvány sárga; barangfémhez hasonló szinü 28,000 korona értékü. Az ezüstf hér, szintén Davy által 1808-ben a barytföldből kiválasztott bariumnak az ára jeleg 30,000 korona; mig ellenben a didymnek, a mit Mosander 1840-ben a ceritben kilónként 36,000 korona.

Törvényszéki csarnok.

* **A Propper N. János sajtópöre.** Propper N. János ezelőtt a debreczeni kereskedelmi akadémia, most pedig a váradi közép kereskedelmi iskola igazgatója még tavaly sajtópört inditott az akkor még Nagyváradra nézve illetékes debreczeni kir. törvényszék mint sajtóbiróság előtt Pellegrini Albert és Déry Béla budapesti lakosok ellen, az ezek által ő ellenében a „Nagyvárad“ 1892. évi szept. 19 és okt. 2-dik számának nyiltterében közé tett nyilatkozatban foglalt rágalom és becsületsértés miatt.

Azóta hallgatott ezen ügy. Most értesülünk a hallgatás okáról. A debreczeni kir. törvényszék mint sajtóbiróság ugyanis elutasitotta a panaszt azon czimen, hogy az az 1868. évi május 17-én kelt s a sajtó eljárást tárgyazó miniszteri rendelet 16-ik §-a értelmében nem a vizsgálóbiróhoz nyujtatott be.

Ezen elutasitó végzés ellen azonban Hegyesi Márton, Proppernek a képviseletében semmiségi panaszt adott be, kifejtvén abban, hogy az 1868-iki miniszteri rendelet hivatolt szakasza az akkori birósági szervezet által volt csak indokolható, a mikor ugyanis a választott megyei tisztviselők végezték első fokban az igazságszolgáltatást is; a királyi törvényszékeknek 1872-ben lett szervezésekor azonban az esküdtszéki biráskodás is törvényszékekre ruháztatván, nem forog fenn többé indok arra, hogy az illetékes sajtóbirósághoz kellő időben beadott feljelentés elutasittassék.

A m. kir. kuria Hegyesinek adott igazat s a kuria határozata e tekintetben oly fontos elvi határozatot képez, hogy azt a „Jogtudományi közlöny“ a legközelebbi 8-ik számának „Curiai határozatok“ czimü mellékletében döntvény gyanánt közli, megsemmisitette a debreczeni kir. törvényszék elutasitó határozatát s elrendelte a feljelentésnek a vizsgálóbiróhoz leendő áttételét. Most tehát már a Propper-féle sajtóper is a vizsgálat stádiumában van, s nemsokára foglalkozhat vele a nagyváradi esküdtszék.

* **Vajay István sajtópöre.** Vajay István orsz. képviselő, mint emlitettük sajtópört inditott a Pesti Hirlap ellen, mely Egy hecckáplán szereplése czim alatt azt irta pár hó előtt, hogy Vajay az egyetem jogi fakultásának egyik tantermében botrányosan viselkedett. Vádlevelében Vajay valótlannak jelenti ki azt, mintha az egyetemen „hecceket“ provokált volna s annak bizonyitására, hogy szeplőtlen multja miatt senkinek sem lehet oka még csak föltenni is, hogy állásával össze nem férő dolgokat követett el, Tódor József kanonok, Putnoky Mór, Nánássy Ödön, Rosenberg Gyula, Babó Emil, Neumann Armin, Hortoványi József és Eötvös Károly képviselőkre hivatkozott, A sajtóbiróság e hó 16-ára tüzte ki az esküdtszéki tárgyalást, melyen a magánvádlót Visontai Soma dr. fogja képviselni, a vádlott Halász Gyula hirlapiró védője pedig Pollák Illés dr. lesz.

Helyi hirek.

Tájekoztato.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartatnak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felekuek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapokként. d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, márczius 4-én: derült, szeles, eső, hősülyedés.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Szinház, a Kossuth utczán. Naponként előadás. Kezdete este 7 órakor

Márcz. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Rendes évi katonai sorozás a városháza kistanácstermében.

Márcz. 1—24. napjain lóosztályozás és lóvizsgálat a város istállójánál.

Márcz. 4. A debr. izr. betegs. és ápoló nőe. álarczos-bálja, az „Arany Bika“-ban.

Márcz 4. Alföldy tánczmester próbabálja a „Margit“ fürdőben.

Márcz. 5. Munkás dalegylet évi rendes közgyülése d. u. a Rózsabokorban.

Márcz. 5. Magán tisztviselők értekezlete a Koronában d. u. 3. ó.

Márcz. 5. d. e. a II. ker. a szabadelvü párt gyülése.

Márcz. 5. d. u. 5 órakor. A Gönczy-egyl. közgyülése a vá osháza nagy tanácstermében.

Márcz. 5. Polgári kör közgyülése d. u. 3 ó.

Márcz. 11. Menyecskék piknikje az „Arany Bika“ ban.

Márcz. 12. Az István malom közgyülese d. e. a városháza nagytermében.

Márcz. 12. Közgazdasági bank közgyülése d. e. a városháza kistermében.

Márcz. 19 Debreczeni keresk. ifjak önképző egyesületének évi rendes közgyülése az egyesület helyiségében.

Márcz. 19. d. e. 10 órakor a Debr. Első takarékpénztár közgyülése.

Márcz. 20. d u. 5 órakor a „Csokonai“ kör szépészeti oszt. ülése.

Márcz. 21. Katonai lóvásár.

Márcz. 23. Városi közgyülés.

— **A tiszántuli ev. ref. egyházkerület** tavaszi közgyülése mint értesülünk valószinüleg pünkösd utánra — május elejére lesz összehiva, amikor Kiss Aron püspök egészsége remélhetőleg annyira helyre fog állani, hogy ő elnökölhet a közgyülésen.

— **A debreczeni tornaegylet** választmánya Nagy Ferencz elnöklete alatt tartott ülésében elhatározta, hogy az idén is rendez gyalogversenyt, s ennek programmja kidolgozásával dr. Kenézy Gyula egyleti orvost, választmányi tagot bizta meg. Hogy a gyalogverseny költségei az egyleti pénztárt ne terheljék, a választmány a tornászat barátai körében gyüjteni fog s reményli, hogy a közadakozás fedezni fogja a költségeket. A tervezett háziverseny ügye, a mely vivómesterek érdekes mérkőzésével lesz összekötve, egyelőre függőben hagyatott, mivel még ma sem lehet biztosan tudni, mikor jöhetnek Debreczenbe a jelentkezett vivómesterek Mindazonáltal aprilisben megtartható lessz a háziverseny. Ugyanekkor elhatározta a választmány, hogy májusban társas kirándulást rendez valamelyik közeli helyre pl. a Halápra.

— **Sétahangverseny.** A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara, Czapek karmester vezénylete alatt, holnap d. u. 4 órakor megtartja szokásos hangversenyét a Margit-fürdőben. Ennek müsora a következő: 1. Váll váll mellett! Koenzáktól. (Uj) 2. Nyitány „Ha én király lehetnék“ cz. operából, Adamtól. 3. „Az én királyném“, keringő Coote-tól. 4. „La mandolinatta“, Lessegtől. 5. Ábránd „A próféta“ operából, Meyerbeertől. (Szünet.) 6. „Carmen Sylva“ (Erdei pihenés) Eilenbergtől. 7. „A rezervista álma,“ Zichertől. (Közkivánatra.) 8. „Gazdászpolka“, Czapektől.

— **A debreczeni polgári kör** holnap délután 3 órakor tartja meg évi rendes közgyülését, melyre a tagok minél nagyobb számbani megjelenésre ez uton is felkéretnek.

— **Büdy Kálmán** az ipar egyesületi takarék és hitel intézet volt főkönyvvezetője Márcz. 4-én meghalt életének 65-ik évében temetése Márcz. 6 án délután 3 órakor lesz a N.-Csapó u. 329 számu háztól.

— **Munkások gyülése.** A szabó munkások és kisiparosok holnap d. u. ½4 órakor munkás gyülést tartanak a „Korona“-vendéglőben következő programmal: Szakszervező bizottság jelentése; az alapszabályok felolvasztása és az ideiglenes tisztikar megválasztása. A gyülést ma d e. jelentették be a rendezők a polgármesteri hivatalnál.

— **A fő- és székváros Debreczenhez.** Debreczen város törvényhatósági legközelebbi közgyülése, melyet márczius vége felé hivnak össze, tárgyalni fogja a kormány egyházpolitikai programmját is, tárgyalni fogja még az esetben is, ha a bizottsági tagok közül senki nem tenne inditványt ez irányban. Budapest fő- és székváros ugyanis a következő átiratot intézi a városhoz és Hajdu vármegyéhez: valamint az összes törvénhatóságokhoz:

Tisztelt társhatóság!

Mai napon tartott közgyülésünkből az összkormányhoz és a magyar országgyülés képviselőházhoz a kormány egyházpolitikai programmja ügyében intézett feliratunkat, illetve kérvényünket oly hazafias kéreleminel van szerencsénk közölni, hogy azt pártolni s ugy az összkormányhoz, mint a képviselőházhoz hasonló szellemben felirni, illetőleg kérvényezni méltóztassék.

Ennek kapcsában közöljük, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjai párt különbség nélkül inditványt fognak a márcz. 23 án kitüzött városi közgyülés elé terjeszteni s az iránt hogy a város közönsége fejezze ki helyeslését a kormány egyházpolitikája felett és kérje a kormányt, hogy az egyh. politikai reformokat törvényjavaslat alakjában minél előbb hozza a ház asztalára.

— **Hernyózás.** A m. kir. földmivelési miniszter rendeletének kapcsán, a mezei rendőr kapitányság közhirré teszi, hogy a kertekben a hernyóztatásnak e hó 20-ig be kell fejeztetnie. A kik e rendeletnek eleget nem tennének, 50—50 frt birsággal fognak sujtatni, a munka pedig az ő költségükön fog elvégeztetni.

— **Az uj vadőr.** A mezei rendőrkapitányságnál ma tette le az esküt Molnár József, a vadásztársulat által alkalmazott uj vadőr.

— **Álarczos bál.** Az izraelita betegsegélyző és ápolónőegylet jótékonyczélu álarczos bálja ma este 8 órakor veszi kedetét a „Bika“ szálloda disztermében az előkészületek után ltélve fényesen fog sikerülni. Száznál több álarczos és jelmezes előkelő hölgy és ur igérte meg közremüködését. Pontban 10 órakor vonul be a mellékteremből (a hol gyülekeznek) az álarczos menet. Az első négyest álarczos hölgyek rendezik. A fiatalság nagy meglepetésekről gondoskodott, többek között a dominó négyes lesz nagyon erdekes, a melyet 70 pár dominó fog lejteni.

— **A szombat a középiskolákban.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a középiskolai izraelita tanulóknak a szombati és más ünnepnapi irás és rajzolás alól való felmentése tárgyában kiadott rendeletét az eljárás egyszerüsitése czéljából oda módositotta, hogy ezentul a felmentést mind a reáliskolákban maga az igazgató fogja megadni és feltétel nélkül, egyedül a szülőknek az aláirásra nézve hatóságilag igazolt irásbeli kérvénye alapján. — E mellett azonban továbbra is érvényben marad emlitett korábbi rendeletek ama határozata, hogy a felmentett tanuló az illető leczke-órában felmentettsége daczára jelen tartozik lenni s ha lehetséges, pl. a menyiségtannál, szóbeli feleletre fel is hivható sőt a rajzolásnál mindannyiszor a rajzolandó tárgy szóbeli értelmezésére is.

— **Az uj pénz.** Az uj ezüst koronákat nemsokára forgalomba hozzák. A 10 és 20 filléres nikel pénzeket, az ezüst hatosok és huszkrajczárosok bevonásával egyidejüleg, rendeletileg bocsájtják forgalomba. A nikel pénzek verése már régóta foly s ezeket már junius előtt hozzák forgalomba, mig a bronzérmeket a forgalomban tapasztalható szükséghez mérten fogják kibocsátani. Minthogy a rézpénzt szaporitani nem lehet, s a váltópénz kevés, a hiány pótlására a 10 és 20 filléres pénzdarabokat legközelebb kibocsátják.

— **A szabad kőmives.** Nagy Sándor kőmives legény jól beszeszelt fővel betért a London Bernátné hatvan utczai üzletébe s ott még többet ivott. Először az üzlettulajdonosnőjével

gorombáskodott, azután ennek atyját, a 64 éves Lustig Mórt ütötte ugy képen, hogy egy foga kitört, s egész arczát elboritotta a vér. „Szabad kőmives vagyok én“, szólt a II. kerületi rendőrségnél, mely az ügyet áttette a járásbirósághoz, a hol meg fogja tanulni, hogy nem minden faczér kömives egyuttal szabad kömives is!

— **Szalon.** Lichtenstein József, helybeli kereskedő, bájos és szeretetreméltó nejével, szül. Nelson Emma urnővel, tegnap fényes estélyt adtak lakásukon. A vacsora után, a Magyari-testvérek jó zenéje mellett, vidám táncz következett, a mely eltartott reggeli 6 óráig. A jelenvolt diszes társaság a legkellemesebb eltöltött órák emlékével távozott a pompásan sikerült s a ház pazar vendégszeretetéről tanuskodó bőjtimulatságról. A jelenvoltak közül felemlitjük a következőket: Krausz ezredes nejével, ifj. Csanak József nejével, Fetter Géza nejével, Koulóssy Dezső nejével, Rickl Antal nejével, Áron Manó nejével Ujházi Mariska, dr. Sárváry Lőrincz, Szepessy Giza, Telegdi Szeréna és Luich Miczi k. a.-ok, Dobozy Kálmán, Budaházy Endre, Áron Jenő, Sasztina Jenő, Schay huszár főhadnagy, Tóth István és még többen is. A vacsora 12 órakor kezdődött. Megemlitjük, hogy vacsora alatt Lichtenstein József a jelenlevő vendégeket s hölgyeket köszöntette fel s mondottak felköszöntőt különösen a szeretetreméltó háziasszonyra.

— **Isteni tiszteletek.** A ref. egyházakban a következők fognak predikálni: Nagytemplomban Elek István s. lelkész, Kistemplomban Mindszenti Imre s. lelkész, Kossuth-utczai templomban K. Tóth Kálmán, Ispotály templomban Dicsőffy József. A róm. kath. templomban reggel 7 órakor csendes mise, d. e. 9 csendes mise, d. e. 9 órakor nagymise, utána szent beszéd, tartja Léky Kornél s. lelkész, délután litánia.

— **Az ujonczozás** ma délelőtt befejeztetett. Ma már az idegen illetőségüek állottak sor alá. A felhivott helybeli hadkötelesek közül megjelent 289 első —, 231 második — és 195 harmadik korosztálybeli. Engedélylyel távol maradt 30, nem igazolta elmaradását 15. Besoroztatott a közöshadseregbe 95, a m. kir. honvédségbe 22. Felülvizsgálatra küldetett 5 első — és 2 második korosztálybeli. Idegen illetőségü sor alá állott 47, akik közül 6 vált be katonának.

— A **Gönczy-egyesület** holnap d. e. 10 órakor tartja évi rendes közgyülését a városházán. Az egyesület elnöksége a gyülésre meghivta a városi tisztikart is.

— **Debreczeni ifjak az orsz. tornaversenyen.** A tornaegylet 24 taggal Tóth Mihály müvezető-tornatanár vezetése alatt részt vesz pünköstkor az orsz. tornaversenyen is. A fejenként 30 frtot tévő költségek egyharmadát a tagok, egyharmadát a tornaegylet, egyharmadát pedig a kollegium fedezi.

— **Dr. Wolafka Nándor** v. püspökről azt irták a „P. Ll“-ban, hogy Gerwald debreczeni lakosnak protestáns nejét nem engedte a helybeli róm. kath. templomban örök nyugalomra helyeztetni, hol a többi családtag is nyugoszik. Wolafka prépost a „P. Ll“ tegnapesti lapjában kijelenti, hogy a nevezett temető évek óta csupán akkor vehető igénybe nem kathólikusok által, ha a családnak abban közös temetkezési helye vagy sirboltja van, más különben a temető csakhamar nem lenne elég a katholikusok számára sem. Különben a debreczeni temetők között a kath. temető az, melyben legnagyobb üres tér van még.

— **A főiskola köréből.** A főiskolai énekkar s a magyar irodalmi önképzőkör, holnap d. u. 4 órakor tartja ünnepét Nagy József és Vecsey Imre emlékére.

— **A Csokonai-kör** házvétele ügyében a szépitészeti szakosztály ülést tartott, melyen a kiküldött bizottság több alkalmatosnak mutatkozó házat hozott megvásárlásra, javaslatba. De megállapodásra ezuttal sem jutott a szakosztály s bevárja a további puhatolódzások eredményét.

— **A debreczeni dalegylet** választmánya igazgatóvá ujra Steinacker Sándort, karnagygyá pedig Mácsay Sándort választotta meg egyhangulag, ugyanekkor megállagitotta az eredeti magyar népdalegyveleg irására kitüzött pályázatt föltételeit és megalapitotta a biráló bizottságot, melynek tagjai: Rottler Béla elnök, Hitesi Lajos, Steinacker Sándor, Tordai Gábor és Márton Imre. Pályázati határ idő máj. 31. Pályadij 100 korona. A föltételek a „Zenelap“-ban és a „Pesti Hirlap“-ban fognak közhirré tétetni. — Hisszük, hogy Debreczenből is akadnak pályázók.

— **Halálozás.** Özv. Dellimanics Józsefné, született Bakalovics Dóra, tegnap éjjel 49 éves korában elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó hó 4-én délután 4 órakor Debreczenben fognak (Vár-utcza 354. sz. házánál) beszenteltetni és Horvát-Kécskára elszállittatni, hol f. hó 5-én délelőtt, az ottani sirkertben örök nyugalomra fognak elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat ugyanaz nap délelőtt Gyertyámoson fog az urnak bemutattatni.

— *Sajtóhiba igazitás.* Tegnapi „Papirszeletek“ czimü rovatunkban e sor hibásan szedetett:

Hijába próféta **jó** Molnár Hóziás . . .

Távirati rovatunkban pedig „éberségesen“ h. olv. emberségesen.

x **Serson C. H.** lapunk mai számában található hirdetésére ez uton is felhivjuk olvasóink figyelmét.

Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi február 25 márcz. 4. 1. Győrfi Zsuzsánna özv. Katona Bálintné veszi, ifj. Zöld János és neje Bányai Sára ondódi földét 2800 frtért. 2. Bakóczi János és neje Molnár Eszter veszik, Balogh István és neje Köblös Juliánna nyil utcza 3080 sz. házát 1280 frtért. 3. Balogh István és neje Csongrádi Zsuzsánna veszik, Szabó Péter és neje Finta Juliánna pesti sor 3299 sz. házát 1800 frtért. 4. Orosz Juliánna Nagy Györgyné veszi, térje Nagy György vasut sor 3494 sz. háza felerészét ajándékozás mint 600 frt. 5. Szentesi Károly és neje Vetési Juliánna veszik, Bogdán Lajos és neje Major Terézia köteles utcza 2773 sz. háza 1000 frt. 6. Ilyés János és neje Cziczó Julianna veszik, Papp Istvánné Fórizs Mihályué nyil utcza 3106 sz. házát 1300 frtért. 7. Szió János és neje Baczonyi Zsuzsánna veszik, Faragó Juliánna Kecskés Sándorné nyil-utcza 3108 sz. házát 900 frtért. 8. Békési István és neje Varga Erzsébet veszik özv. Mészáros Istvánné, Nagy Erzsébet szőlőjét 310 frtért. 9. Kabai Lajos és neje Szanka Borbála veszik Nagy József és neje Nagy Eszter vendégutczai 3340 sz. házát 1100 frtért. 10. Debreczeni Aladár veszi Debreczeni Gábor és neje Komjáthy Klára ondódi földét 700 frtért. 11. Nagy Mihály és neje Molnár Eszter veszik Albert Juliána özv. Kabay Gáborné és társai ondódi földét 1500 frtért.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

— márczius 4.

A püspöki konferenczia.

A püspöki tanácskozások tegnap véget értek s az összes püspökök aláirták a memorandumot és a pápához intézendő feliratot.

Samassa érsek, Lönhardt és Pável püspökök helyett megbizásból mások irták alá neveiket. Husvétra ujabb püspöki konferenczia lesz.

B. Edelsheim Gyulai állapota

B. Edelsheim Gyulai állapota az utolsó orvosi bulletin szerint kielégitő.

Szinház.

* **Németh József vendégszereplése.** Németh József, a népszinház kiváló müvészének első vendégszereplése tegnap folyt le szinházunkban. A „Nap és Hold“-ban játszotta a derék Pikratesz di Calabazasz herczeget a mi Némethnek force-alakitása. Minden izében kidolgozott finom felfogásu s e mellett jó kedvtől csillámló játéka a szép számu közönség részéről folytonos ovácziókkal találkozott s kivált a „Csakis az asszony“, „Vígan dudál a portugál“ idéztek föl frenetikus tetszés zajt, a kigyó-büvölés jelenése pedig valóban brilliáns részlete Németh alakitásának. Ugy megjelenésekor, mint a felvonásközökben és sokszor nyilt szinen is megtapsolták és kihivták. Ma Német a „Koldusdiák“-ban játsza Ollendorfot, a melyet Debreczenben játszott volt először s jóizü alakitása nagyban előmozditotta a darab sikerét. Holnap a „Szultán“-ban fogja játszani Bülbült, a kellemetes basát; „Hozom“-kupléit a népszinház közönsége a végtelenségig szokta ismételtetni.

* **Gróf Kinszky-Pálmai.** Igy irja magát a egy levelének, az egykori Szigligeti Pálmai Ilka, a budapesti népszinháznak Bécsbe, innen pedig Berlinbe elszerződött divája. A levelet egy nagyváradi urhoz intézte, ki őt — a lapokban emlegetett magyarországi körut alkalmából — arra kéri fel, lépne fel az ottani izr. nőegylet hangversenyén Gróf Kinszky-Pálmai a kérést megtagadta mert nem szándékozik Magyarországon többé fellépni, levén ezentul „müvészhazája széles világ s a hirnév országutját járja ő.“

* **A Próba házasság,“** Gerő Károly szinmüve (a mint a „P. Hp.“-ban olvassuk) még ez idényben szinre kerül szinházunkban is. Küry Klára és Solymosy Elek a népszinház e kitünő tagjai, kik a darabnak vonzerőt kölcsönöznek a budapesti népszinházban is, szintén részt vesznek előadásában. Feltesszük azonban az igazgató tapintatosságáról, hogy el fognak maradni a Budapesten most épen botrányköül szolgáló kuplézások, mert ilyesmire semmi szükségünk nincsen.

* **Állandó magyar szinház Pozsonyban.** A pozsonyi szinházi bizottság abból az alkalomból, hogy Hieronymi belügyminiszternek a vidéki magyar szinházak segélyezésére vonatkozó leiratát tárgyalta, elhatározta, hogy ha az állam a kellő szubvencziót megadja három év mulva, mikor a német direktor szerződése lejár, csupán magyar társulatnak ad engedélyt. Zichy Géza gróf is nyilatkozott, hogy pozsony számára külön opera-társulatot szervez, ha a város megfelelő zenekarról gondoskodik.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. márczius 3-án.)

Államadósság:		
Magyar aranyjáradék 4% — — —	115.80	116.10
„ vasuti beruházási kötvény 4½%	123.—	124.—
„ koronajáradék 4% — — —	95.30	95.80
„ regále váltsági kötvény 4½%	102.—	102.60
Osztrák aranyjáradék 4% — — —	117.75	118.25
Egységes állam kötvény 4²/₁₀% — —	98.50	99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	145.—	146.—
Részvények:		
Magyar hitelbank részvény — — —	399.—	399.50
Osztrák hitelbank részvény — — —	339.—	339.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	121.50	122.—
Sorsjegyek:		
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	133.—	134.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os —	118.—	119.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy — —	13.25	13.75
Osztrák „ „ „ — —	20.—	20.50
Olasz „ „ „ — — —	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy — — — — —	8.—	8.50
Jó-sziv „ — — — — —	3.15	3.50
Pénznemek:		
Cs. és kir. arany — — — — —	5.58	5.73
20 márkás arany — — — — —	11.85	11.88
20 frankos arany (Napoleon d'or) —	9.62	9.66
10 font Sterling — — — — —	12.09	12.12

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti regénye. —

— Irta : **Sz. Buday Etel.** —

IV. fejezet. 13

(Folytatás.)

Flemmingné fájdalmai csillapultával elszenderült s Heléne azt hive, hogy alszik, és segedelemre nincs szükség, kiküldte estelizni Birit, ki alig távozott, már az alvónak hitt beteg megszólalt, mely azt árulta el, hogy csak csöndesen nyugodott, álom nélkül, és teljes éberül szóla.

— Tudod-e Heléne, Félix ur unszolására mire határozta magát el atyád?

— Mondotta már atyám, hogy házvezetőnőt vesz a házhoz, de te mamám egy keveset sem aludtál? kérdé csalódottan.

— Nem gyermekem — ilyenkor még inkább kerül az álom, midőn ily szeles idő van. De nem örvendesz Heléne, hogy szabadulhatsz a nehéz házviteli gondoktól? . . . Én egész pompásnak tartom ez eszmét.

— Én is annyiból, hogy igy annál többet lehetek melletted ezentul Mert bizony a szorgos háziügyek igen sokat tartottak tőled távol.

— O Isten őrizzen Helénem, hogy ezentul még többet légy mellettem, inkább azért örvendek az idegen segélynek, hogy ezentul korodhoz, helyzetedhez illő szórakozásokban vehess részt, mert eddig nagyon is le voltál kötve.

— Nem megyek én nélküled sehová szivesen, édes anyám.

— De Teréz nénéd pótolni fogja helyemet Heléne.

— Igaz hogy igen szeretem Teréz nénit, és vele örömmel is mennék, de azért még sem vágyódom mellőled sehova.

— Már pedig ki kell lépned a világba gyermekem, s azt nem várhatod be, mig én meggyógyulok, mert lehet szegénykém akkorra bele vénülnél. Mint Teréz mondja, egy igen jóravaló özvegynőt talált számunkra, ki évekig egy elökelő háznál volt alkalmazva hasonló minőségben. Első ifjuságán már tul van, igy alkalmazkodni fog, a nyugodt komoly élethez, mely itt vár reá.

Mondtam is Teréznek, hogy csak fogadja fel, nem szükséges hogy lássam, kezeskedik a helyes választásért néném okos belátása. A mint tudom pár nap mulva el is foglalja helyét, alig is várom . . . Es fáj, hogy eddig nem láttuk be a te keserves helyzeted, mig Hermann nem figyelmeztetett bennünket, bizony — bizony ez nagy hiba volt.

— Már hogy lett volna anyácskám legkevésbé is önzés, hisz kötelessége minden gyermeknek szülein könnyiteni, én is csak kötelességem teljesitettem, még pedig szivből, szivesen. Es szinte szégyenlem, fáj is hogy elvontok e kedves kötelességemtől.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

(Adomák).

F é r j : Kedvesem, nem vagy eléggé takarékos.

Nő: No ha még az a nő sem takarékos aki nászruháját őrzi másodszori férjhezmenetele esetére — akkor nem tudom ki a takarékos!

—

E g y ur : Az okos nőket nagyon szeretem, de olyat semmiesetre sem vennék el, a ki okosabb mint én.

E g y h ö l g y : Azért maradt nőtlen?

—

— Ön köhög, báróné!

— Kicsit meghültem.

— Oh, ha én igy köhögnék . . .

— Miért kivánja? . . ,

— Ezzel a köhögéssel egész tengeri fürdőidényt érnék el a térjemnél.

*

Csak az első pohárról áll hatalmunkban emondani, a másodikról már — nem!

Börne.

—

Az igazság megösmerése és a kötelesség teljesitése az erkölcs legfőbb törvényei.

Humboldt S.

Talány.

— **Herczegh Irmától.** —

7. 4. 13. 18. 8. 6. A népszinház volt művésze, Meghalt szegény a mult évbe.
5. 16. 3. 17. 2. Kedves piros gyümölcs neve, Cserjén látni az erdőkbe.
5. 14. 10. Ezt minden gyümölcsbe látni, De evés előtt ki kell venni,
8. 9. 15. 11. Szinpadon ennek a helye, Pedig nem látja senkise'.
1. 14. 19. Az ilyen szerencsétlen nagyon, Nem segit rajta földi hatalom.
12. Betü ez az abc-ből ;
1—19-ig. Kedves nóta jön ki ebből.

(Megfejtését hozzuk a jövő szombaton.)

(Mult szombati talányunk a „**Szultán**“.)

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Matausch Rudolf kereskedő Bécs, Fühs és Hvehner kereskedők Bécs, Luy és Thieben kereskedők Budapest, Platynik és Besszer kereskedők Bécs, Sammek K. kereskedő Bécs, Preisich Gy. kereskedő Bécs, Schruber kereskedő Budapest, Markovits kereskedelmi utazó Budapest, Mayer Vilmos Budapest, Sautter K. kereskedő Bécs, Volf Károly Budapest, Neulender K. Budapest.

Angol királynő szálloda. Rottmann S. kereskedő Budapest, Mandel M. birtokos Derecske. Tuhott István földbirtokos Monostorpályi, Németh J. a népszinház tagja Budapest, Serson C. H. tapeta gyáros Kassa, Rausch Gy. kereskedő Budapest, Biró Lajos Érmihályfalva, T. Elinger J. Kassa, Hardstein S. kereskedő Bécs, Frankl S. kereskedő Bécs. Szellesy E. kereskedő Miskolcz, Bötsz B. Nyir-Mada, Fischer J. gyáros Budapest, Csatár J. Barkosszó, D. Nágel kereskedő Budapest, T. F. Kleumann kereskedő Bécs, Szoboszlai J. Uj. fehértó.

Frohner szálloda. Katz Mór utazó Fiume, Huth Jakab utazó Bécs, Wiltsek Máté utazó Bécs, Jutkovics Márton utazó Budapest, Grünhut Fülöp utazó Bécs, Mortl Magdolna Arad, Deutsch Ignácz utazó Bécs.

Debreczeni Városi szinház.

II. Idénybérlet 130. szám. VII. Kis bérlet 10. szám.

Páros. Páros.

Ma, Szombaton 1893. márczius 4-én :

Bérletfolyamban :

A koldus diák.

Holnap, Vasárnap márczius 5-én :

NÉMETH JÓZSEF vendégfellépésével.

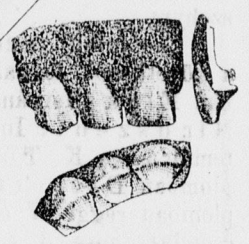
A szultán.

Nyilt-tér.

Amerikai fogász — mint assistens segédkezésével kapocs-lemez nélküli **műfogak** és rugany nélküli fémlemezü **fogsorok**. Tartós czement-, ezüst- és **aranyplombok**.

Univ. med. Dr. Tihanyi Sámuel

Operatiók teljes érzéstelenités mellett



fogorvosi műterme

Debreczen. N.-Várad-utcza 2084. sz. I. e.

66 métermázsa

oltott mész eladó.

Értekezhetni : **Nagy-csapó-utcza 291. sz. a.**

Leonhardi-féle tentá k

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI ÁGOST, BODENBACH A. D. ELBE.

Ezen véd- jegygyel

csász. kir. osztr. 36089. szam. **magy. kir. szab. 48274. szám.**

Iró-tenták:

LEONHARDI FÉLE

Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könyvtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld.-kék-fek.
Gallus-tenta) korom-
Világposta-tenta) fekete

} Legjobb folyó tenta a könyvvezetéshez ; határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készitve.

Másoló tenták:

Leonhardi-féle

Atracen-másoló) Kitünően másolódnak ; egyszersmind könyvelésre
Alizarin iró és másoló) is ajánlatosak.
Encre violette noire communicative) Egyetlen tenták keresk. levelezésre,
Violette kettős-másoló) melyekről hónapok mulva tiszta má-
Fekete világposta másoló) solatok készithetők.
Non plus ultra-másoló 4—6 másolatot ád. Fontos bankoknak, biztositóintézeteknek és tengerentuli levelezésre.

Leonhardi-féle

Szines tenták, autografia-tenták, hektograph tenták, folyékony tus mérnököknek és rajzolóknak, tenta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló festék, legszebb irógép festékek ; fehérnemü jegyzés festék, folyékony enyv- és gummi, halenyv, fényenyv, Eau de Labarraque tenta foltok eltávolitására papirról és fehérnemüről.

Pecsétviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb irószerkereskedésben kaphatók.

Fali tapeták.

Van szerencsém a n. é. közönségel tisztelettel értesiteni, hogy ismét Debreczenbe érkeztem és hogy

az „Angol királynő“ szálloda

17. sz. szobában

vettem nehány napi tartózkodásra lakást, s kérem a mennyiben igen kiterjedt megrendelői köröm mindnyáját rövid itt tartózkodásom miatt nem látogathatom meg, részemre esetleges szükséglet esetén a t. megrendelők lakás czimöket beadni sziveskedjenek.

Szivesen szolgálok megkeresésre dus választéku mintákkal a legdivatosabb igen izléses, legujabb divatu tapetákból stylszerü és szakavatott kivitelben. Ingyen és dijmentesen teljesitek diszitési tervezeteket és költségkiszámitásokat.

Tisztelettel

SERSON C. H.

Alkalmi ajándékoknak,

valamint minden más alkalmi meglepetésekre hasznos és czélszerü:

Porczellán, Chinezűst, Bronce

és

Majolika ujdonságok,

Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu:

aszfali és függőlámpákat,

nap- és villámégőkkel.

Porczellán-, Èt-. Kávé,- Thea,

ugyszinte mindennemü

üveg-, ivó- és likőr készleteket

nagyválasztékban

ajánl

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teleszittetnek. — Árjegyzékekkel kivánatra bérmentve szolgálok.

Olaszországból nagy mennyiségben

beszállitott

Narancs és czitromból

az idény tartama alatt kocsirakományonkint eszközlöm bevásárlásaimat, minélfogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy

feltünő jutányos áraimmal,

ugy a trieszti, mint a budapesti déligyümölcskereskedőkkel versenyezhetek.

Tisztelettel

Csanak József.

A debreczeni izraelita orthodox hitközség lelkészének felügyelete alatt

Ó és UJ

husvèti szilva pálinka

napi áron kapható

a fogyasztási adó bekezelő szövetkezetnél

Ilnau-utcza, Bignió-ház.

Vértesi Arnold

összes munkái

füzetekben

rendkivül leszállitott áron.

Eddig megjelent 138 füzet.

Egy-egy füzet

15 kr. helyett 8 kr.

Megrendelhető a

Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatalában.

Tölsner Adolf

Billiárd-gyára

Bécs, V. Rampersdorfergassa No. 7.



ajánlja cs. és k. kizárólag szabad.

fordithatlan billiárdjai

márvány lappal ellátva és elvállal egész kávéházi berendezéseket mindenféle módozatban, részletfizetésre is.

Atjátszott bilfiárdok bábra vagy carambolra uj szerkezettel 100 frttól feljebb. — Arjegyzékek kivánatra ingyen.

Hirdetés.

A DEBRECZENI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR

XLVII. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1893. márczius hó 19-ik napján délelőtt 10 órakor DEBRECZENBEN, az intézet üzleti helyiségének tanácstermében tartja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése s az általok beterjesztett 1892. évi zárszámadások megbirálása.
2. A nyereség miként felosztásának megállapitása.

A nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések és inditványok, folyó 1893. évi márczius hó 11-től fogva a pénztár helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Üzlet eladás.

A DEBRECZENI ASZTALOS-EGYLET

üzlet feloszlás miatt

temetkezési üzletét

egészben, vagy apróbb részletekben elárusitja,

MINDEN EZ ÜZLET KÖRÉBE TARTOZÓ CZIKKEK ES ANYAGOK,

fa- és érczkoporsók, ravatalok,

gyászkocsik stb.

Továbbá **egy asztalos mühely felszerelési szerszámokkal** és **anyagokkal** és végül egy berendezett

SIRKŐRAKTÁR

beszerzési áron lesznek áruba bocsátva. Ugyancsak eladó az egylet tulajdonát képező

Varga-utcza 2247. számu ház is.

Részletes értesitést nyerhetni

a debreczeni asztalos-egylet temetkezési intézetében

Tisza-palota, Kenyér-piacz.



Sel. Kneipp M.

Nélkülözhetlen minden háztartásban

Kathreiner-féle Kneipp malàta-kávé babkáv é izze.

Ez azon utólérhetetlen előnyt nyujtja, hogy az ártalmas élvezetü vegyitetlen vagy pótlékkal vegyitett babkávétól elszokatni és a mellett egy jobb izü, egészségesebh és táplálóbb kávét készithetni. — Utólérhetlen mint pótlék babkávéhoz.

Nagyon ajánlatos asszonyoknak, gyermekek és betegeknek. Utánzatoktól óvakodjunk.

Kapható: **Gerébi Fülöp, Félegyházi János Parti Ferencz és Tóth Sándornál.** ½ kiló ára 25 kr.

Regalebérlők- és vendéglősöknek.

Első rendü

Dréher Antal

kiviteli palaczkserek főraktára

Kovács és Mezey

Kőbánya, kápolna-utcza 13. sz.
a serfőzde közvetlen közelében.
Központi iroda és
megrendelési czim csakis
Kovács és Mezey, Budapest
tea-, rum- és cognac-nagykereskedők.

Szétküldésre csakis **pombát** ládák használtatnak, melyek **palaczkhiányt** vagy **törést** teljesen kizárnak.

Árjegyzék kivánatra bérmentesen.

Legolcsóbb és legszolidabb palaczkser bevásárlási hely.

Köszönetnyilvánitás.

Tisztelt barátaimnak a vidéken köszönetet mondok az irántam, mint a Dietrich és Gottshlig czég volt intézője iránt tanusitott jóindulatukért és kérem azzal uj vállalatomban is részesiteni.

Kitünő tisztelettel
Kovács István.

Legolcsóbb árak kedvező feltételek.

A new-yorki

Germania

életbiztositó társaság

f. évi márczius hó elsejével magyarországi üzletkörének nagyobbitására **Budapesten** önálló fiókot állitott fel és annak élére igazgatóul **Gallia Vilmos** urat, vezértitkárul **Keszthelyi Ernő** urat nevezte ki.

213/1893.

Legelő árverési hirdetés.

H.-Vámospércs községházában **200 darab nagyjószág**, vagy ennek megfelelő, egy darabra **öt darab juh**, vagy **sertésre** való közös legelő illetőség ez évre, a **községi előljáróság** által **e hó 5-én délelőtt 10 órakor** megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Ugyanakkor haszonbérbe adatik a **nagyfülöpi pusztán 200 drb nagyjószág**, vagy a fentiek szerint ennek megfelelő **juhra** való közös legelő illetőség is.

H.-Vámospércs, 1893. márczius 2.

Az előljáróság.

Mindennemü kézimunkához való kellékek.

Mindennemü kézimunkába vágó rajzok elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

ELSŐ DEBRECZENI

HIMZŐMINTA, ELŐNYOMDA,

RAJZMÜTEREM és KÉZIMUNKA

GYÁRI RAKTÁR.

Szives tudomá-ára juttatjuk a n. érdemü hölgyközönségnek, hogy a roppant nagy érd-klödés fiatal vállalatunk iránt oly mérveket öltött, hogy szükségesnek tartottuk

himzőminta, előnyomda s rajzmütermünket

tetemesen megnagyobbitani,

nem kimélve sem költséget sem fáradságot, azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy a küszöbön lévő **kézimunka idényre már is a legmodernebb és legszebb mintákkal** szolgálhatunk, a melynek szives megtekintésére a nagyrabecsült hölgyközönség becses figyelmét felhivjuk.

Kiváló tisztelettel

STEINER és WITTMANN.

N.-VÁRAD-UTCZA, a MEGYEHÁZA és BANK-PALOTA KÖZÖTT.

Nagy raktárt tartunk elörajzolt, megkezdett és készen himzett kézimunkákból.

Kiadó lakás.

Nagy lakás a főtér és hatvanutcza sarkán a volt kereskedelmi akademia helyiség, rögtön

kiadandó.

Felvilágositást ad

Tóth Gyula

vaskereskedő czég.

Nincs többé köhögés.



Mell és tüdöbaj ellen.

Dr. med. **FÁYKISS**

Szepesi kárpáti növénykivonata

Egy üveg ára használati utasitással **75 kr.** *CZUKORKA* 1 dobozzal 35 kr. 1 csomag 20 kr. *THEA* egy csomaggal 50 kr. kicsi 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménynyel használtak köhögés rekedtség, katarrhus, hörghurut, náthaláz (influenza), szükmellüség tüdőgyuladás stb. ellen. Eredetiben kapható **Fáykiss József „nagy Kristóf -hoz** czimzett gyógyszertárában Budapesten továbbá Dr. Török Józsefnél, király u. 12. Debreczenben: Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Balázs Ödön és Tóth Béla gyógyszerész uraknál. 1.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Csak **akkor valódi**, ha a háromszögü palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papiron) van elzárva.



Eddig föltülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle



valódi, tisztitott

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyü emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melveknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen a mell és tüdö erösitését, a test sulyának gyarapodását, a nedvek javitását, valamint általában a vér tisztitását el akarja érni.** — **Egy üveg ára 1 forint** és kapható a gyári raktárban **Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3.** valamint **az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszertárában.**

DEBRECZENBEN: Mihálovits István, dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Rickl József Zelmos, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és főelárusitás az osztrák-magyar monarchia részére: **MAAGER VILMOS Bécs.** III/3., Heumarkt 3.

Dr. Popp J. G.

Bécsi cs. és kir. osztr. magy. és görög kir. udv. fogorvos.

Anatherin szàjvizének

különös hatása.

elismerve Jánel Gyula gyakorló orvos tudor által.

Rendeltetik a bécsi cs. kir. orvosi egyetemen OPOLTZER orvos-tudor, egyetemi főigazgato és csász. kir. udvari tanácsos, valamint Kletzinsky Brantz, Heller stb. orvosok által.

Ezen szájviz általában a fogak tisztántartására szoigál és felolvasztja vegyészeti tulajdonságainál fegva a nyálkát a fogakon és azok között.

Különösen ajánlható annak használata ebéd után, minthogy a fogak közt hátramaradott husrészecskék elrothadásuk folytán a fogak anyagrészeit veszélyeztetik és kellemetlen szájbüzt okoznak.

Még azon esetekben is, hol már fogkőképzés létezik, igen nagy előnynyel használható, mert megkeményedését akadályozza. Ha a fognak csak legcsekélyebb része le van törve, ugy az egész fog rothadásba megy át és a többi egészséges fogakat is elrontja.

A fogaknak természetes szép szinöket visszaadja, miután minden idegen részeket vegyészetileg felemészt és eltávolit.

Igen hasznosnak bizonyul mesterséges fogak tisztántartásánál. Megőrzik azok eredeti szinét és fényét, meggátolja a fogkő képződést és eltá volit minden kellemetlen büzt.

Megszünteti nemcsak a fájdalmakat, melyek üres és romlott fogaktól erednek, hanem a baj elharapódzását is gátolja.

Jónak bizonyult továbbá az Anatherin-szájviz a foginy rothadásánál; mint biztos enyhitőszer fájdalmaknál, melyek üres fogaktól és köszvénybajoktól erednek.

Ezen szájviz minden fogfájdalmat könnyen biztosan és minden utóbaj előidézése nélkül legrövidebb idő alatt enyhit.

Különösen nagyra bocsülendő az Anatherin-szájviz a lehelet tisztántartásánál, valamint a már létező büzös lehelet eltávolitásánál, mihez a gyakori szájmosás elégséges.

Nem ajánlható eléggé elgyengült foginynéli Ha az Anatherin-szajviz csak négy hétig használtatik a rendelet szerint, a beteg foginy sápadtsága el mulik és az ismét rózsaszinüvé válik.

Ep oly hasznosnak bizonyult ezen szájviz ingadozó fogaknál, mely bajban görvélyesek szoktak szenvedni, valamint akkor, ha előhaladt kor folytán a foginy togyni kezd.

Biztos szer továbbá az Anatherin-szájviz könynyen vérző foginynél. Ennek oka foggyökerek gyengesége. Ily esetben kemény fogkefe szükséges, mert ez a foginyt eleveniti, miáltal az uj tevékenységre képessé tétetik.

1 nagy palaczk 1 frt 40, 1 közép 1 frt, 1 kicsi 50 kr.

Növényi fogpora rövid haználat után a fogakat vakitő fehérekké teszi anélkül, hogy ártalmára volna. Ára dobozonkint 68 kr.

Anatherin fegpastája üvegszelenczékben 70 krral, jónak bizonyult fogtisztitó szer.

Illatos fogpasztája. Rövid használat után vakitó feher fogak [természetes és müfogak] ápolására és a fogfájás megszüntetésére, darabja 35 kr.

Fog-óloma igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogaknak önólmozására. Ára dobozonkint 1 frt.

Popp orvosi növényszappan

kitünő pipere szer a sömör, küteg, a májfolt és szeplő ellen, a tiszta üde arczbőr előmozditása és fentartására, az atka, pörsenés, tisztátlan arczbőr, kelések ellen.

Dr. Popp cs. és kir. udvari fogorvos. A dr. Popp-féle gyógyszerek Legujabban Bécsben a cs. kir. egyetemes korodában professzor Dracho által hozattak használatba: a lönek kitünőnek elismerve.

A t. cz. közönség felkéretik világosan Popp csász. kir. udvari fogorvos-féle készitményeket kérni, s csak az oiyakat fogadni el, melyek saját védjegyemmel van nak ellátva.

Kapható **Debreczenben:** Rotschnek W. E. Muraköz y K., Mihalovits I., Tamássy K., Örvényi Vecsey V. Balázs, Tóth Béla, Szilágyi F. M. gyógyszertáraikban, Csanak József, Szentkirályi Tivadar, Weisz S. Schvarz B. Gerébi Fülöp kereskedésében. Hadház Farkas gyógyszer., H.-Bösörmény: Ray L. gyógyszer., Szoboszló: Szabados I. gyógyszer., Diószeg: Vadaj gy.. Szathmár: dr. Lengyel M. gy.. Bossin S. Literati A. gy., N.-Kálló: Urszinyi K. gy., Tisza-Lök: Rab P. gy., Munkács: Trárler gy., Sinyér-Váralja: Gerber É. gy., Nánás: Kovács gy., Karczag: Báthory gy., Derecske: Belitzany gy., B.-Ujfalu: Tamássy G. gy. Nagyvárad: Nyiri G. Racsek F. Ember I. gy., Janky Antal, Huzella A. uraknál. N.-Károly Jelinek, Füleky O., gy., Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O. gy. N.-Bánya: Hanzulovits gy. Somlyó: Ruszka lg. és társa. Tokaj: Reiner D. gy. B.-Ujváros: Taaffer, K., Madaras: Jung K. gy., Csáth; Székely A. gy. S.-A-Ujhely; Reichard testvérek és Deutsch János Ruday A. gyógyszerészeknél, valamint minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, drugoistánál és finomabb üzletben és Bécsben a készitőnél I Boguergasse 2.

Kwizda Ferencz János osztrák-magyar cs. és kir. és román kir. udv. szállító kerületi gyógyszertára, Kornenburgban.

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Évek óta **kipróbált** fájdalomcsillapitó háziszer **köszvény, csuz** és **idegbajok ellen.**

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Kapható minden gyógyszertárban.

III/a

Tessék a védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

KWIZDA-féle köszvényfolyadék.

Árak: 1/1 pal. 1 frt o. é. 1/2 pal. 60 kr.

Kiadó lakás.

Kismester-utczán az 1440. sz. alatt egész ház és udvar kényelmes uri lakásnak

kiadó.

Üzlet beszüntetés vègett

iparhatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy

tavaszi és őszi férfi, fiu, és gyermek

RUHARAKTARAMAT

és ugyszintén készletben lévő

SZÖVETEIMET

beszerzési áron alól

a lehető legolcsóbban kiàrusitom

Itt a legjobb alkalom

a ki olcsón akar ruhára szert tenni

siessen mig a kiárulás tart szükségletét fedeznil

A n. é. vevő közönség minél tömegesebb látogatását elvára

tisztelettel

Frankl Ferencz

férfi, fiu és gyermek ruha kereskedő

Debreczen, Piacz- és Hatvan utcza sarkán.

Sarg egészségügyi hatóságilag megvizsgált

(A fogak szépsége)

elösmert nélkülözhetlen **fogtisztitószer**

mint jó aromáju üditő és utazás közben igen czélszerü.

a bel- és külföldön legjobb sikerrel van bevezetve.

könnyed csomagolása, tisztasága használat közben és olcsósága miatt az **udvarnál** mint az **aristokratianál** mint szintén a polgár házaknál is található.

Kapható minden gyógyszertárban, illatszerkereskedésben stb.

Ara 35 kr.

Sarg KALODONT

Sarg KALODONT

Sarg KALODONT

Sarg KALODONT

Sarg KALODONT

Sarg KALODONT

Sarg KALODONT

Ovakodjunk a csomagolásban hasonló értéktelen utánzatoktól.

Legjobb óvszer ragályok ellen.

Elismerések a legmagasabb körökből minden egyes darab mellé tétetnek.

Csak
az illető a ki bevásárlásnál a *„Horgony“* gyárjegyre ügyel, lehet biztos, hogy nem kapott értektelen utánzást.

Pain-Expeller

„horgonynyal“ legjobb eredménynyel alkalmazható, csuz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszaggatás és meghülések ellengyakran használandó bedörzsölés elegendő a fájdalmak meghülésére. Minden üveg a gyárjegygyel

„Horgonynyal“

van el látva és ez ezután könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziszer majdnem minden gyógyszertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindeki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle *Horgony-Pain-Expeller*

valódi.

Elösmert legjobb czigaretta-papir

„La gloire.“

Raktár:

F. Stefanowski, Bécs, I. Singerstrasse 5.

Minden papirkereskedésben és szivartőzsdében kapható.

Gyümölcsös kert

eladó vagy bérbeadó.

Egy nyilas, melyből a szőllőtőke ki van vágva a **Varga-kertben**, — **két nyilas**, mely szőllőtőkével is be van ültetve a **Hatvan utczai kertben.**

Értekezhetni felőlök a tulajdonos **Konrád Gyula** kir. pénzügy. titkárral Nyiregyházán kürt-utcza 3. szám alatt.

A „Gizella-egylet“

férjhez menendő leányok kiházasitására

Gizella főherczegnő védnöksége alatt

főügynökséget állitott fel városunkban

s annak vezetésével

Kövàgò Eörsi Kuthy Belát

bizta meg.

(Csapó-Szappanos u. 564. sz.)

Az egylet részére helyben és vidéken

üzletszerzők kerestetnek.

GYÁR:
vas- és érczöntőde
MOSONBAN.

FŐRAKTÁR:
BUDAPEST,
VI., Váczi-körút 21.

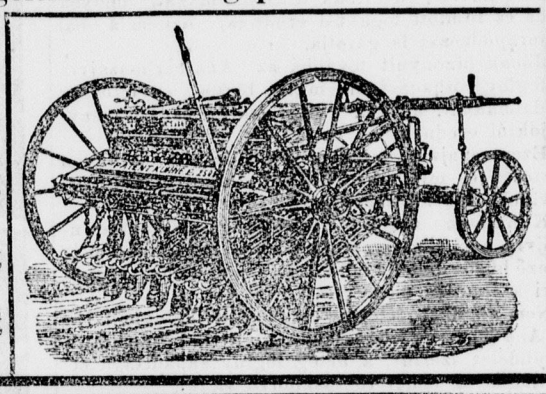
Alakult 1856. **KÜHNE E.** Alakult 1856.

MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GAZDASÁGI GÉPGYÁRA.

Ajánlja felülmulhatlannak bizonyult és több mint **18.000** példányban elterjedt

„HUNGARIA DRILL“ sorvető-gépén kivül:

UJ: „JUBILEUM DRILL“ könnyü, legolcsóbb sorvetőgépét.
UJ: Laacke hires rét- és szántóföldboronáit.
UJ: Egy-, két és háromvasu ekéit.
UJ: Gyürüs hengereit.
UJ: Szelelő magtárrostáját, nélkülözhetlen kifogástalan vet őmag elkészitéséhez.
UJ: Thallmayer tr. aranka választóját
UJ: Takarmány gyorsfülleszlőjét.
UJ: Aczéltekeres magvető tölcséreket sorvető-gépekhez.



Van szerencsém a t. közönségnek ezennel becses tudomására hozni, hogy

f. é. márczius 1-én

DEBRECZENBEN, piacz- és nagyhatvan-utcza szegletén levő saját házam földszinti helyiségében egy elsőrangu

NAGY VASBUTOR-RAKTÁRT

rendeztem be és nyitottam meg.

E vasbutor raktár, melyhez hasonló csak a fővárosban van, hivatva lesz **Debreczen város és távoli vidékének egy régen érzett hiányát pótolni**; minélfogva a vidéki t. közönség is azon helyzetbe jut, hogy ez iránybani szükségletének beszerzése végett nem lesz kénytelen a jövőben a fővárosba utazni, a mennyiben a kiváló diszszel és dusan felszerelt

VASBUTOR-RAKTÁRAMBAN

a legegyszerübbtől a legkényesebb igényekig terjedő szükségletét bárki a legjutányosabb

EREDETI GYÁRI ÁRBAN

beszerezheti.

Ugyanitt van elhelyezve a **budweisi kályhák gyári raktára;** ahol ezen kályhák 50 féle alakban és szinben felállitva a t. közönség megtekintésére és rendelkezésére állanak.

TÓTH GYULA

vasnagykereskedése

DEBRECZENBEN.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t nyomása. 1893.